

هویت ایرانی اسلامی در معماری معاصر

مؤلفان:

نسیم افشار

مژگان افشار

انتشارات نوآوران دانش

سرشناسه	: افشار، نسیم، ۱۳۷۲
عنوان و نام پدیدآور	: هویت ایرانی اسلامی در معماری معاصر / مولفان نسیم افشار، مرگان افشار.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات نوآوران دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۹۶ص: مصور
شابک	: 978-622-6076-30-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: معماری اسلامی -- ایران
موضوع	: Islamic architecture -- Iran
موضوع	: معماری ایرانی - شهرسازی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: City planning -- Religious aspects -- Architecture, Iranian
شناسه افزوده	: افشار، مرگان، ۱۳۶۵
ده بندی کنگره	: ۳۹۷ / ۱۱۷ / ۱ / NA۱۴۸۰
ده بندی دیویی	: ۷۰/۹۵۵

مرکز پخش: انتشارات نوآوران دانش

عنوان	: هویت ایرانی اسلامی در معماری معاصر
تألیف	: نسیم افشار، مرگان افشار
طراح جلد	: الویرا صیامی
صفحه‌آرا	: اکرم ملک نژاد
تیراژ:	: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۵۰,۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۷۶-۳۰-۲

حق چاپ، محفوظ و مخصوص ناشر است.

انتشارات نوآوران دانش: میدان انقلاب، ابتدای خیابان آزادی، تقاطع خیابان جمالزاده جنوبی، پلاک

۸۴ واحد ۴

تلفن مرکز پخش: ۶۶۵۶۸۹۱۷ - ۶۶۵۶۸۹۰۳ - ۰۹۳۷۹۶۶۴۶۰۸

سفارش اینترنتی: www.novinelc.com/book/

فهرست مطالب

۵.....	پیشگفتار.....
۷.....	مقدمه.....
۱۱.....	بخش نخست: بررسی تاریخیچه.....
۱۱.....	۱- تاریخیچه هنر اسلامی.....
۱۱.....	۲- معماری اسلامی.....
۱۲.....	۳- معماری اسلامی در ایران.....
۲۱.....	بخش دوم: مفاهیم پایه.....
۲۱.....	۱- هویت.....
۲۱.....	۱- ۱- معنای لغوی هویت.....
۲۲.....	۱- ۲- هویت از منظر صاحب نظران.....
۲۲.....	۱- ۲- ۱- هویت از منظر اندیشمندان.....
۲۳.....	۱- ۲- ۲- هویت از منظر معماران.....
۲۴.....	۱- ۳- هویت اسلامی.....
۲۵.....	۲- رابطه هویت با معماری در سه دوره زمانی.....
۲۵.....	۲- ۱- هویت و معماری پیش از مدرن.....
۲۵.....	۲- ۲- هویت و معماری مدرن.....
۲۶.....	۲- ۳- هویت و معماری پست مدرن.....
۲۷.....	۳- معماری دوران اسلامی.....
۲۹.....	۳- ۱- کاربردهای معماری اسلامی.....
۳۳.....	۳- ۲- معماری مذهبی.....
۳۳.....	۴- هویت ایرانی اسلامی در معماری.....
۳۳.....	۴- ۱- عناصر خاص هویت ایرانی.....
۳۴.....	۴- ۲- عناصر خاص هویت ایرانی-اسلامی.....
۳۵.....	۴- ۳- هویت ایرانی اسلامی در معماری ایران.....

۳۷.....	۵- هویت معماری معاصر ایران
۳۸.....	۵- ۱- تقسیم بندی گرایش های معماری معاصر ایران
۳۹.....	۵- ۲- پیدایش معماری معاصر
۴۸.....	۶- اصول و مبانی الگوهای معماری اسلامی ایرانی در معماری معاصر ایران
۴۸.....	۷- تأثیرات معماری معاصر بر معماری سنتی ایران:
۵۱.....	بخش سوم: نمونه های موردی در معماری معاصر
۵۱.....	۱- برج آزادی تهران
۵۳.....	تاریخچه برج آزادی
۶۱.....	۲- موزه هنرها: معاصر
۶۸.....	۳- ساختمان تئاتر شهر تهران
۷۱.....	۴- آرامگاه خیم
۷۷.....	۵- آرامگاه کمال الماک
۷۹.....	۶- ساختمان میراث فرهنگیهان
۸۹.....	بخش نهایی: جمع بندی
۸۹.....	۱- بررسی کلی نمونه های موردی
۹۱.....	۲- نتیجه گیری
۹۳.....	فهرست منابع

پیشگفتار

همواره هویت از مباحث بحث‌انگیز در معماری ایران بوده است. ضرورت دستیابی به معماری با هویت ایرانی - اسلامی موضوعی است که علاوه بر گنجانده شدن در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه به یک دغدغه و خواست ملی نیز تبدیل شده است. در این جستار سعی گردیده با روش تفسیری - تاریخی با استفاده از تدابیر تحلیلی به بررسی و بیان شاخصه‌های هویت ایرانی - اسلامی در معماری معاصر پرداخته شود. با بررسی‌های صورت گرفته شاخصه‌هایی مانند فرهنگ، سادگی در پیرایه‌ها، عدم استفاده از تزیینات زیاد و نزدیکی کالبدی و مفهومی به عنوان شاخصه‌های مهم هویت ایرانی - اسلامی در معماری، به دست آمده است.

سیر تاریخی و تحول معماری ایران از نظر مفهوم فضا، اصول سازمان‌دهی کالبدی و کیفیت‌های ادراکی و بیان فضا، در معماری را می‌توان به دو گروه اصلی تقسیم نمود؛ معماری گذشته و اسلامی تا حدود نیم قرن پیش و معماری جدید که از اواخر زمان قاجار تاکنون قابل مشاهده است. معماری ایران همانند یک زنجیر سالیان دراز به صورت پیوسته شکل می‌گرفت و این پیوستگی تا دوره صفوی و حتی قاجاریز ادامه داشت؛ اما در طول یک قرن گذشته معماری معاصر ما بر اساس شرایط اقتصادی، سیاسی و اجتماعی دچار بحران شده است؛ و تمایز دو معماری مذکور و بیگانگی معماری معاصر از سنت‌ها و ارزش‌های بایدها، گذشته علی‌رغم سیر تکاملی چندین ساله نیز کاملاً قابل محسوس و قابل ادراک است. معماری ایران یکی از غنی‌ترین نمونه‌های معماری بومی و سنتی با دستاوردهای فرمی و نیارشی قابل ذکر در جهان است که در گذر از دوران تاریخ به یکی از نمونه‌های موفق معماری مفهومی، معناگرا و عرفانی بدل شده است. قابل ذکر است فضا‌های شهرهای ایران هم در طول سالیان متمادی تحت تأثیر آموزه‌ها و الگوهای فکری و هنری اسلام شکل گرفته‌اند که همواره اصول طراحی شهر اسلامی - تاریخی عمدتاً به ارزش‌ها و اعتقادات فرهنگی اسلام که ریشه در ماهیت احکام اسلامی داشته است بستگی دارد. هم‌اکنون برای درک عصر حاضر و شناخت پیش‌بینی شهرها، بایستی که به گذشته نگریست و چارچوب اصلی فرآیند توسعه آن را کشف و مسائل را در مسیر تحولشان دنبال کرد.